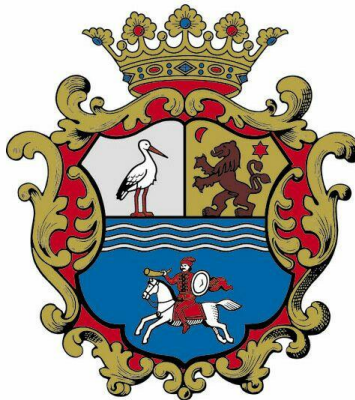

BESZÁMOLÓ

A JÁSZ-NAGYKUN-SZOLNOK MEGYEI ÖNKORMÁNYZAT 2011 – 2014. ÉVI MEGÚJÍTOTT GAZDASÁGI PROGRAMJÁNAK VÉGREHAJTÁSÁRÓL

Elfogadta:

**a Jász-Nagykun-Szolnok Megyei Közgyűlés
141/2014. (IX.26.) számú határozatával**

**2011 – 2014. ÉVI
MEGÚJÍTOTT GAZDASÁGI PROGRAM
VÉGREHAJTÁSA**

	<i>Oldal</i>
1) Bevezetés	2
2) Célkitűzések	2
3) Feladatok	4
3.1. A gazdálkodás feltételrendszere	4
a) Költségvetési feltételek	4
b) Ellenőrzés	4
3.2. Térség- és gazdaságfejlesztés	5
a) Gazdaságfejlesztés	5
b) Közlekedésfejlesztés	6
c) Környezetvédelem	7
d) Turizmusfejlesztés	10
e) Területi tervezés	11
3.3. A megyei önkormányzat kapcsolatrendszerének erősítése	12
a) „Hazai” kapcsolatok	12
b) Nemzetközi kapcsolatok	14
c) Sport	17
d) Egyéb társadalompolitikai feladatok	18

1) Bevezetés

2012. január 1-jétől a megyei önkormányzatok szakmai feladatainak ellátása a Magyarország helyi önkormányzatairól szóló **2011. évi CLXXXIX. törvény**, valamint a területfejlesztési és területrendezési feladatokról szóló – a **2011. évi CXLVIII. törvénnyel** módosított – 1996. évi XXI. törvény alapján történt.

Az **új gazdasági program** végrehajtása során figyelembevételre kerültek:

- a megyei területfejlesztési koncepcióban, a megyei területfejlesztési stratégiai programban, valamint
- a Megyei Közgyűlés által jóváhagyott megyei területrendezési tervben, megyei környezetvédelmi programban, megyei turizmusfejlesztési stratégiai programban, megyei energetikai akciótervben, az aktualizált külügyi stratégiában és a megyei sportkoncepcióban foglaltak.

A szakmai feladatok ellátásában meghatározó volt a **tényleges területpolitikai centrummá válás** és a **2014-2020-as Európai Uniói fejlesztési ciklusra való felkészülés** feltételeinek kialakítása.

2) Célkitűzések

Az új gazdasági programban kitűzött **stratégia cél - területi önkormányzatként való ténykedés erősítése és bővítése** – mindvégig meghatározta az elmúlt években végzett szakmai munkát.

A Megyei Önkormányzati Hivatal, a Megyei Közgyűlés és bizottságai a döntés-előkészítés, a döntés-hozatal és a feladatok végrehajtása során mindvégig kiemelt figyelmet fordítottak

- a bevételek és a kiadások összhangjának megteremtésére,
- a megye társadalmi-gazdasági problémái megoldása érdekében való erőteljesebb fellépésre és projektgenerálásra,
- a jelenlegi Európai Uniói tervezési ciklus adta lehetőségek megyei hasznosításának segítésére és a következő, 2014-2020-as ciklusra való megyei felkészülés összefogására,
- a települési önkormányzatokkal, a megye vállalkozásaival és a civil szférával való együttműködés erősítésével a területi koordináció fokozásával.

Az 2011-2014-es időszakban az állami szervekkel, a megyében működő települések és a szomszédos megyék önkormányzataival, a megye gazdasági élete meghatározó személyiségeivel, az európai uniós és egyéb nemzetközi partnerekkel történő **együttműködés** **kiemelt fontosságú** szerepet kapott.

3) Feladatok

3.1. A gazdálkodás feltételrendszere

a) Költségvetési feltételek

A helyi önkormányzatokról szóló új törvény alapján a korábbi önkormányzati feladatok jelentős részét az állam közvetlenül biztosítja. A konszolidálás, a feladatáthelyezés a megyei önkormányzatokat érintően 2012-ben megtörtént.

A feladatrendszer átalakítása miatt alapvetően megváltozott a Megyei Önkormányzat gazdasági alapja.

A Megyei Önkormányzat költségvetésének kiadási lehetőségeit és korlátait döntően meghatározták az ellátandó feladatokhoz kapcsolódó források:

- a központi költségvetésből kapott működési támogatás,
- a saját bevételek mértéke,
- a pályázati források és feltételek.

A Megyei Önkormányzat 2012-től a Magyar Államkincstárnál köteles vezetni a fizetési számláját, hitelfelvételre nem jogosult.

A Megyei Önkormányzatok finanszírozása 2012. év óta központi feladatalapú támogatással történik, amely alapvetően meghatározta a működési kiadásokat és a likviditási helyzetet.

A gazdálkodásban a 2012-2014. években a *Megyei Önkormányzat biztosítani tudta az alábbi államháztartási és számviteli alapelveket:*

- pénzügyi egyensúly megtartása,
- működőképesség biztosítása,
- kötelező feladatok ellátása,
- a közszolgálati tisztviselőkről szóló törvény szerinti kötelező juttatások biztosítása,
- a halaszthatatlan fejlesztési és felújítási feladatok végrehajtása,
- a közpénzek hatékony és ellenőrizhető felhasználása,
- a tervezés és beszámolás teljes körűsége és nyilvánossága.

A Megyei Önkormányzat 2012-2014. évi költségvetéseit a *takarékos gazdálkodás jellemezte*, amely biztonságos pénzügyi és likviditási helyzetet eredményez a következő évekre.

b) Ellenőrzés

A Megyei Önkormányzatnál a belső ellenőr a 370/2011. (XII.31.) Kormányrendelet, a Belső Ellenőrzési Kézikönyv és az éves munkaterv alapján végezte az ellenőrzéseket.

Az ellenőrzések a 2011-2013. években a közgyűlés által jóváhagyott munkatervek alapján teljesültek, valamint munkaterven felüli ellenőrzésekre öt alkalommal került sor.

A 2014. évi ellenőrzési tervben foglaltak időarányosan teljesültek.

Az ellenőrzések a Megyei Önkormányzat átalakult feladatrendszeréhez igazodva kerültek végrehajtásra. Vizsgálatra került a rendelkezésre álló erőforrásokkal való gazdálkodás, a vagyon megóvása, gyarapítása, az elszámolások megfelelése, a beszámolók valódisága.

A belső ellenőrzés minden évben vizsgálta a céljelleggel juttatott támogatások felhasználásának szabályszerűségét. Szerepelt az ellenőrzések között az Önkormányzati Hivatal 2011. és 2012. évi beszámolójának, a lakáscélú támogatások folyósításának, visszafizetésének és nyilvántartásának vizsgálata, az Önkormányzati Hivatal Közszolgálati Szabályzatának felülvizsgálata, a vagyonnyilatkozat-tételi kötelezettségről szóló 2007. évi CLII. törvény végrehajtásának, a követelések állományának felülvizsgálata.

A belső ellenőrzésnek folyamatos feladata volt a belső kontrollrendszer öt elemének értékelése: kontrollkörnyezet, kockázatkezelés, kontrolltevékenységek, információ és kommunikáció, nyomon követési rendszer (monitoring).

A belső ellenőrzés a megállapításokat jelentésben rögzítette, valamint javaslatokat tett a feltárt hibák kijavítására, illetve a hatékonyabb, eredményesebb működésre.

A Megyei Önkormányzat feladata volt 2012-2013-ban – a megszűnt regionális fejlesztési tanács és a megyei területfejlesztési tanács jogutódlásából adódóan – *a hazai decentralizált forrásokból megvalósult fejlesztésekhez kapcsolódó működtetési, üzemeltetési és fenntartási kötelezettség teljesítésének ellenőrzése*. Az ellenőrzések lefolytatását követően a Megyei Közgyűlés egyedi határozattal döntött a támogatási szerződések lezárásról.

3.2. Térség- és gazdaságfejlesztés

a) Gazdaságfejlesztés

A megyei adatok a társadalmi és gazdasági élet több területén az elmúlt másfél évben kedvező változást jeleznek. A bekövetkezett fordulat ellenére a megye Tisza-menti kettészakadása továbbra is fennmaradt.

A megújított Európai Unió fejlesztési ciklus hazai terve, az Új Széchenyi Terv keretében az alábbi gazdaságfejlesztési célú támogatások érkeztek a megyébe.

<i>Kitörési pont</i>	<i>Támogatott pályázat, db</i>	<i>Megítelt támogatás, milliárd Ft</i>
– Foglalkoztatási Program	70	6,176
– Tudomány-Innováció Program	150	12,282
– Vállalkozásfejlesztési Program	649	23,527
Összesen	869	41,985

Az Új Széchenyi Terv keretében a megyébe érkezett 108,958 milliárd Ft támogatás 38,5%-a segítette elő közvetlenül a gazdaság fejlesztését. A pályázati források nagyobb része, 62,3%-a továbbra is a két legfejlettebb kistérségbe (Jászberényi 27,838 milliárd Ft, Szolnoki 39,196 milliárd Ft) érkezett.

A megye tiszántúli fele gazdasági felzárkóztatásában az első lépéseket jelentette a karcagi, a tiszafüredi és a mezőtúri ipari parkok infrastruktúrájának továbbfejlesztése, valamint a karcagi hulladékhasznosító mű létrehozása.

A megyén belüli gazdasági együttműködés fokozását elősegítő 3 klaszter jött létre a Jászságban. A megcélzott Szolnok-Jászberény tengely erősítése helyett a megyén kívüli kapcsolatok (pl.: Szolnok-Kecskemét) erősödtek.

A Megyei Önkormányzat gazdaságfejlesztési koordinatív tevékenységének eredményei inkább a 2014-2020-as Európai Unió fejlesztési ciklusra való felkészülés kapcsán az önkormányzatok **üzleti infrastruktúra-fejlesztési elképzeléseinek orientálásában** és az eddig **iparilag kevésbé fejlett térségekben** (Jászapáti, Jászkisér, Kunszentmárton, Mezőtúr, Kenderes, Karcag, Kunmadaras, Kunhegyes, Tiszafüred) **hoztak eredményeket a projektgeneráláson** keresztül.

b) Közlekedésfejlesztés

Az Új Széchenyi Terv Közlekedésfejlesztési Programja keretében 9,886 milliárd Ft támogatás érkezett a megyébe. Ebből megvalósult 5 mellékút felújítása (Abádszalók-Kunhegyes, Karcag-Kunmadaras, Jászberény-Jászfelsőszentgyörgy, Jászapáti-Jászárokszállás, Jánoshida-Tápiógyörgye), a belterületi utak fejlesztése 4 városban (Mezőtúr, Szolnok, Újszász, Tiszafüred), a kerékpárút-hálózat bővítése 3 városban (Jászberény, Szolnok, Törökszentmiklós) és a helyi tömegközlekedés fejlesztése 2 városban (Szolnok, Tiszaföldvár).

A kiemelt közlekedési beruházások közül befejeződött a 120-as számú vasúti fővonal megyei szakaszának rekonstrukciója és a végéhez közeledik a 100-as számú vasúti fővonal Szajol-Püspökladány közötti szakaszának teljes átépítése és a kapcsolódó közúti fejlesztések megvalósítása. Folyamatban van a Szolnok-Szajol vasúti szakasz átépítése, amelynek részét képezi az új tiszai vasúti híd megépítése.

A megye főútjai közül folyamatban van a 31. és 33. számú főutak rekonstrukciója. Indítás előtt áll a 32. számú főút Hatvan-Jászfényszaru közötti szakaszának felújítása.

Az M4 Abony-Fegyvernek közötti szakaszának kiépítése Tiszapüspökinél – egy új Tisza-híddal együtt – a két uniós fejlesztési ciklusban megvalósuló beruházás.

A 2014-2020-as időszak megyét érintő nagyobb volumenű közlekedésfejlesztései közül előkészítés alatt állnak az M8 Szolnok-Kecskemét és az M4 Fegyvernek-Püspökladány közötti szakaszai, valamint a 32. számú főút Jászfényszaru-Szolnok közötti szakaszának teljes rekonstrukciója és a jászberényi elkerülő III. ütemének megépítése.

Az alsóbbrendű utak felújítási igényei a 2014-2020-as tervezési keretében felmérésre kerültek: 41 mellékúton 451,6 km hosszon lenne szükség beavatkozásra. A megyére decentralizált keret terhére várhatóan ennek egytizedében lehet beavatkozásokat elvégezni.

c) Környezetvédelem

A megye környezetvédelmének fejlesztése érdekében megfogalmazott *célkitűzések* teljesítése az alábbiakban összegezhető:

▪ **Árvíz- és belvízvédelem fokozott fejlesztésének segítése**

A 2010-es évben kiemelt hangsúlyt kapott a Megyei Önkormányzat környezetvédelmi munkája során a Vásárhelyi Terv Továbbfejlesztése keretében, *Kunhegyes* város gesztorságával további öt település (*Abádszalók, Jászkisér, Tiszabura, Tiszasüly, Vezseny*) „A Vásárhelyi Terv Továbbfejlesztéséhez kapcsolódó bel- és csapadékvíz rendezés Jász-Nagykun-Szolnok megyében I. ütem” című kiemelt pályázatának koordinatív segítése.

▪ **Az uniós csatlakozásból adódó jogszabályi kötelemények betartásának és elérésének előmozdítása**

– *Megyei ivóvízminőség-javító program megvalósítása, befejezése*

Az **ivóvízminőség-javítás** az Észak-Alföldön 3 megyét érintő regionális összefogással kezdődött meg 2001-ben. A megyéből az I. ütem 11 települést és 2 településrészt érintett.

Az Észak-Alföldi Régió Ivóvízminőség-javító Program II. üteme keretében a Környezet és Energia Operatív Program KEOP 2009-1.3.0 Ivóvízminőség-javításra vonatkozó pályázati kiírása II. fordulójában a megyében megalakult 6 ivóvízminőség-javító társulás összesen 6 milliárd Ft támogatást nyert el, 38 település problémájának kezelésére.

Az I. és II. ütemből kimaradt, de jogszabályi kötelezéssel bíró települések részére az előírásoknak való megfelelés előkészítési munkálatait szolgálja a Környezet és Energia Operatív Program KEOP – 7.1.0 **Derogációs víziközmű** projektek előkészítése című pályázati felhívás.

A derogációs víziközmű projektek előkészítése pályázati kiírásra megyénkből 2011-ben 12 település nyújtott be sikeres pályázatot. A projektek előkészítésére irányuló pályázatok elnyert támogatása 194,7 milliárd Ft vissza nem térítendő támogatás.

– *A 2.000 LE (lakosegyenérték) feletti települések szennyvízkezelésének megoldása*

A települési szennyvíz kezeléséről szóló 1991. május 21-i 91/271/EGK tanácsi irányelv alapján a környezet-, természetvédelem és vízgazdálkodás körébe tartozó kötelezettségeink szükségessé teszik a keletkező szennyvizek megfelelő kezelését.

A 2.000 LE feletti településeken az Európai Unió felé vállalt kötelezettségeinket legkésőbb 2015. december 31-ig kell teljesíteni, ezért minden rendelkezésre álló eszközzel fel kell gyorsítani a KEOP pályázati rendszerben elfogadott beruházások megvalósítását.

Erre figyelemmel a Kormány – a törvényben biztosított lehetőségével élve – a derogációs határidővel érintett szennyvíz-elvezetési és -tisztítási beruházások saját hatáskörben történő megvalósításáról döntött Tiszatenyő-Kengyel, Túrkeve, Öcsöd Kunszentmárton, Tiszaroff és Tiszagyenda esetében.

A megye 25 ellátatlan települése közül 6 település (Jászladány, Jászfákóhalma, Jánoshida, Tiszapüspöki, Tiszaszentimre, Tiszabura) lakosság száma meghaladja a 2.000 főt, így a Nemzeti Program alapján ezekben is meg kell oldani a szennyvízkezelést 2015. év végéig.

A szennyvíz-elvezetés, -kezelés megvalósítására nyertes, vagy előkészítés alatt álló pályázattal rendelkezik: Kunszentmárton, Mezőtúr, Túrkeve, Tiszaroff-Tiszagyenda, Kunhegyes-Abádszalók, Túrkeve, Jászladány, Hunyadfalva, Kunmadaras, Törökszentmiklós, Jászdózsa, Jászfelsőszentgyörgy, Jászfákóhalma, Jásztelek, Jánoshida, Jászladány, Tiszabura, Tiszaszentimre, Fegyvernek, Tiszapüspöki, Tiszatenyő, Kengyel és Öcsöd.

A 2.000 LE alatti települések (Jászágó, Jászivány, Jászboldogháza, Tiszaderzs, Tiszaigar, Tiszaörs, Nagyiván, Tomajmonostora, Tiszabő, Örményes, Kuncsorba, Kétpó, Nagyrév, Tiszainoka, Tizsakürt) esetében a kommunális szennyvíz kezelése és tisztítása nem megoldott.

– ***A hulladékgazdálkodási rendszerek fejlesztése, a rekultivációs programok megvalósítása***

A Megyei Önkormányzat feladata a derogációs előírások határidőre történő betartásának elősegítése. A koordinatív munkák eredményeként a megye regionális és kistérségi hulladéklerakóihoz tartozó felhagyott, bezárt települési hulladéklerakók rekultivációs munkálataira 9,136 milliárd Ft vissza nem térítendő támogatás érkezett a megyébe.

A kétpói regionális hulladéklerakóhoz csatlakozó többi település szilárd hulladéklerakóinak a rekultivációja még az ISPA beruházás keretéből valósul meg.

▪ **Az energiafelhasználás korszerűsítésének, racionalizálásának ösztönzése**

Jász-Nagykun-Szolnok Megyei Energetikai Akcióterv az alternatív és megújuló energiaforrások felhasználásának lehetőségeiről (2011-2013) szóló dokumentum a Megyei Közgyűlés 145/2011.(IX.29.) számú határozatával került elfogadásra.

Települési és kistérségi megújuló energia projektek kezdeményezése

A 2014-2020-as Európai Unió fejlesztési időszakra szóló fejlesztési projektlista került kialakításra:

- = az önkormányzati és nem önkormányzati tulajdonú középületek – megújuló energiaforrások felhasználásával kombinált – energiahatékonysági korszerűsítésére,
- = a tudatos energiafogyasztás, az energiahatékonyság és a megújuló energiák alkalmazásának növelését célzó programokra,
- = az energia- és klímatudatos szemlélet kialakítását szolgáló programokra és oktatási helyszínek kijelölésére,
- = a szemléletformálási programokat megvalósító hazai szervezetek, intézmények támogatására.

▪ **Megyei Parlagrafü-mentesítési Alap**

A Megyei Önkormányzat által kezdeményezett alap célja, hogy támogatást nyújtson a parlagfűvel fertőzött megyei településeknek a parlagfű-mentesítéshez, a tiszta, élhető települési környezet kialakításához. Az alapot minden évben a Megyei Önkormányzat és a csatlakozó települési önkormányzatok lakosságszám arányában befizetett hozzájárulása hozza létre, amelyből pályázat útján az alaphoz csatlakozott önkormányzatok települései részesülhetnek támogatásban.

2012-ben, 2013-ben és 2014-ben, az **elmúlt 3 évben** az alaphoz összesen **38.461.572,- Ft** támogatás került kifizetésre 147 pályázó részére a parlagfű-mentesítési feladatokra. Ezen összeg kifizetését a Megyei Önkormányzat 12.665.180,- Ft-os hozzájárulása, a települési önkormányzatok 7.974.630,- Ft-os befizetése és a Vidékfejlesztési Minisztérium 17.950.100,- Ft összegű támogatása tette lehetővé.

2007. évtől kezdődően 2014-ig, az **elmúlt 8 évben** pedig mindösszesen **68.018.980,- Ft** támogatás kifizetésével járult hozzá az alap a megye parlagfű-mentesítéséhez.

▪ **„Települési Környezetért” megyei kitüntető cím**

A települések környezettudatos tevékenységének ösztönzése, a környezeti értékek bemutatása, védelme, fejlesztése és rehabilitációja érdekében kifejtett kiemelkedő tevékenység elismerésére a Megyei Önkormányzat minden évben a „Települési Környezetért” kitüntető címet adományoz. A kitüntető cím elnyerésére minden évben pályázat kerül kiírásra.

2012-ben, 2013-ben és 2014-ben a „*Települési Környezetért*” címet megkapta:

- = Jászfényszaru Város Önkormányzata,
- = Tomajmonostora Község Önkormányzata,
- = Törökszentmiklós Város Önkormányzata,
- = Szajol Község Önkormányzata,
- = Kisújszállás Város Önkormányzata,
- = Jásztelek Községi Önkormányzata.

d) Turizmusfejlesztés

Az országos turisztikai szervezeti rendszer folyamatban lévő átalakításának megfelelően a Megyei Önkormányzat turizmussal összefüggő feladatait a megyében egyedülként regisztrált térségi TDM szervezettel, az „*Alföld Szíve*” *Térségi Turisztikai Egyesülettel* összehangolva és szoros együttműködésben végzi.

Az együttműködés elsősorban a *turisztikai marketing feladatok ellátására* irányul és *intenzitása 2012. óta folyamatosan erősödik*. A Megyei Önkormányzat a turizmusfejlesztés területén az alábbi feladatok ellátásában vállal szerepet:

- eredményes együttműködést alakított ki és tart fent a megye turisztikai szereplőivel: helyi TDM szervezetek, megyében működő TOURINFORM irodák, a Magyar Turizmus Zrt Észak-Alföldi és Tisza-Tavi Regionális Marketing Igazgatóságai, települési önkormányzatok döntéshozói és turisztikai szakemberei, civil szervezetek, Szolnoki Főiskola, turisztikai vállalkozók;
- működteti a 2008-ban indított „Alföld Szíve” turisztikai kedvezménykártya rendszert (kártya és katalógus készítés, elfogadóhelyek bővítése, igényelt kártyák postázása és monitoring tevékenység, honlapon információ frissítés), mely jelenleg az egyik legkeresettebb megyei szintű turisztikai marketing eszköz;
- egyéb marketing tevékenysége részeként közreműködik a megye turisztikai kínálatának népszerűsítésében különböző szakmai kiállításokon és vásárokon, megyei turisztikai kiadványok készítésében (megyei szálláshely katalógus, Országjáró katalógus);
- közreműködik a megye turizmusfejlesztésével kapcsolatos hírek, események és programok népszerűsítésében;
- „*Jász-Nagykun-Szolnok Megye Turisztikai Értéke*” cím évenkénti adományozásával elismeri a kiemelt teljesítményt nyújtó turisztikai vállalkozásokat, civil szervezeteket, programgazdákat. A kitüntető cím elnyerésére minden évben pályázat kerül kiírásra.

2012-ben, 2013-ban és 2014-ben a „Jász-Nagykun-Szolnok Megye Turisztikai Értéke” kitüntető címet elnyerte:

- = Fürdő és Gyógyászati Központ, Cserkeszőlő,
- = Thermál Hotel Szivek***, Berekfürdő,
- = Kumánia Kisújszállás (Kisújszállás Város Önkormányzata),
- = Csete Balázs Helytörténeti Gyűjtemény (Jászkisér Város Önkormányzata),
- = Kevi Juhászfesztivál (Túrkeve Város Önkormányzata),
- = Jászberényi Állat- és Növénykert.

Jelentős eredményként értékelhető, hogy egyéb (ÁROP) pályázati forrásból, a „Partnerek vagyunk! – A civil és a közigazgatási szféra együttműködésének erősítése Jász-Nagykun-Szolnok megyében” című pályázat keretében több olyan tevékenység megvalósítására is lehetőség nyílik a 2014. október 31-ig megvalósuló projektnek köszönhetően, amelyek kiválóan szolgálják a megye turizmusának fejlődését az alábbiak szerint:

- a megye turisztikai újrapozicionálásának és imázsának erősítése érdekében új szakmai dokumentum (cselekvési terv) és marketing eszközök (új rövid megyei imázsfilm, arculati továbbtervezés) készítése,
- új megyei turisztika információs portál kialakítása (www.alfoldszive.hu),
- hiánypótló turisztikai szakmai rendezvények és a gyakorlati tapasztalok átadását és a közös gondolkodást erősítő turisztikai kerekasztalok megvalósítása.

A Megyei Önkormányzat az elmúlt években kiemelt figyelmet szentelt a vezetésével megvalósított turisztikai attrakciófejlesztési projektnek, a *Jászkun kapitányok nyomában* tematikus túraútvonalnak a fenntartására és hatékony működtetésére. A fejlesztéssel érintett épületek tulajdonjogában bekövetkezett többszöri fenntartóváltások következtében 2014 nyarán új konzorciumi megállapodást kötöttek az érintettek a túraútvonal továbbfejlesztését szolgálva.

e) Területi tervezés

A Megyei Önkormányzat új feladatköréhez igazodóan a területi tervezésben a 2014-2020 közötti Európai Unió fejlesztési ciklusra történő megyei felkészülés megalapozása volt a meghatározó az uniós és a hazai jogszabályi környezethez, valamint a szakmai követelményekhez igazodó megyei tervdokumentumok kialakításával.

Ennek jegyében:

- megtörtént a **megyei területrendezési terv** módosítása /10/2011. (IV.29.) számú rendelet/ és a végrehajtást segítő ajánlások elfogadása /53/2011. (IV.29.) számú határozat/, /az elmúlt három évben 68 esetben került sor a településrendezési tervek kapcsolódásának értékelésére/,
- megalkotásra került a „**Jász-Nagykun-Szolnok Megyei Területfejlesztési Koncepció 2014-2020**” című tervdokumentum /685/2013. (XII.16.) számú határozat/ és annak területi hatásvizsgálata /684/2013. (XII.16.) számú határozat/,

- a megyei területfejlesztési koncepció végrehajtását segítően elfogadásra került a **4 együttkezelendő térség** /*Jászság, Szolnok-Törökszentmiklós-Martfű térsége, Nagykunság – Tisza-tavi térség, Mezőtúr térsége – Tiszazug/ fejlesztési előtanulmánya a városokkal közös finanszírozásban /194/2013. (III.27.) számú határozat/,*
- megalapozó tanulmány készült **„Várostérségek lehatárolása Jász-Nagykun-Szolnok megyében”** címmel,
- ágazati tanulmány készült az **ivóvízminőség-javításra, a belterületi vízrendezésre és a mellékutak felújítására,**
- a Megyei Önkormányzat megbízása alapján, a Vidékfejlesztési Minisztérium támogatásával készült el **„A megyei szerepvállalás mintája a 2014-2020 közötti tervezési időszakra – Nagykunság térségi agrár- és vidékfejlesztési terv”** című tanulmány /626/2013. (XII.16.) számú határozat/,
- a **„Jász-Nagykun-Szolnok Megyei Területfejlesztési Program 2014-2020”** /75/2014. (VIII.29.) számú határozat/ elfogadásával és a program területi hatásvizsgálatának jóváhagyásával /55/2014. (IV.30.) számú határozat/ zárult le az uniós fejlesztési ciklusra történő felkészülés elvi szakasza,
- a megyei önkormányzati tervezési hatáskörbe adott decentralizált források felhasználását tartalmazó **Jász-Nagykun-Szolnok Megyei Integrált Területi Program (ITP) 1.0** változatát és az ágazati operatív programokhoz adandó megyei részdokumentumokat a Megyei Közgyűlés 2014. szeptember 26-ai ülésén tárgyalja meg,
- a megyei ITP végrehajtásának előkészítéseként **10** gazdaságfejlesztési és **36** településfejlesztési program **előzetes megvalósíthatósági tanulmánya** került kidolgozásra.

A megyei tervező munka dokumentumai folyamatosan közzétételre kerültek a Megyei Önkormányzat www.jnszm.hu honlapján, a „*Tervezés 2014-2020*” címszó alatt.

3.3. Megyei Önkormányzat kapcsolatrendszerének erősítése

a) „Hazai” kapcsolatok

A Megyei Önkormányzat kapcsolatainak erősítése és egy erőteljes fejlesztési centrumként működő területi önkormányzati feladatvállaláshoz a meglévő, jól kialakult kapcsolatok elmélyítése mellett újak kialakítása is szükségessé vált. Olyanok, amelyek a megyéhez tartozás, a megyetudat és a Jászkun identitás erősítéséhez, illetve az önkormányzat tevékenysége társadalmi elismeréséhez kapcsolódnak.

Ennek jegyében:

- a *Partnerek vagyunk!* című pályázat keretében több új, hagyományteremtő szándékú kezdeményezést indított útjára és szervezett meg a Megyei Önkormányzat: a nemzeti Jászkun Emléknaphoz kapcsolódó *I. Jászkun Emlékezés; Jászkun Sokadalom; Megyei Ifjúsági Közgyűlés, civil és vidékfejlesztési kerekasztalok*,
- a megyék közötti együttműködés erősítésének jegyében a Megyei Önkormányzat az elmúlt években aktív szerepelt vállalt a *Tisza-tó Napja* rendezvénysorozat, valamint a *kkv szektort részvételével zajló „Összefogás”* elnevezésű megyék közötti verseny megvalósításában,
- a Megyei Kormányhivatallal, a megyében működő állami szervekkel, gazdasági kamarákkal, szakmai és érdekképviseleti szervekkel az együttműködés gyakorlatiassá tétele, napi szintűvé emelése megtörtént,
- a megyei és országos médiával kialakított hatékony együttműködés tovább folytatódott az elmúlt években,
- a Megyei Önkormányzat honlapjának tartalmi fejlesztése, adminisztrációs rendszerének korszerűsítése megtörtént, a kommunikáció színtere a közösségi média felületekre is kiterjesztésre került;
- folytatódott a lakosság közvetlen megszólítását és bevonását célzó programok generálása: karácsonyi fotópályázat, közreműködés tanulmányutak és ösztöndíjprogramok népszerűsítésében, országos akciók, programok megyei összefogásában koordinációs szerep (*Magyar Értékek Napja, Magyar Értékek Vándortérképe, TeSzedd! országos hulladékgyűjtő akció*),
- minden évben megrendezésre kerültek az immár hagyományos megyei ünnepek, programok (*Megyebál, Szabad Magyar Sajtó Napja, Semmelweis-nap, augusztusi Ünnepi Megyei Közgyűlés, Nemzet Kenyere program*),
- 2013-ban kezdte meg működését a *Megyei Értéktár Bizottság*, amely a megyei vonatkozású nemzeti értékek *Megyei Értéktárba* történő felvételéről dönt.

A **területfejlesztési** és megyei tervezési feladatokhoz kapcsolódóan az alábbi együttműködések emelhetők ki:

- *Megyei Területfejlesztési Konzultációs Fórum*, amely Szolnok Megyei Jogú Várossal történő területfejlesztési szakmai egyeztetés fóruma,
- *Észak-Alföldi Regionális Területfejlesztési Konzultációs Fórum*, amely Hajdú-Bihar, Szabolcs-Szatmár-Bereg és Jász-Nagykun-Szolnok megyék közgyűlés elnökeinek egyeztető fóruma az Észak-Alföldi régiót érintő témákban,

- *Tisza-tó Térségi Fejlesztési Tanács*, amely Borsod-Abaúj-Zemplén, Hajdú-Bihar, Heves és Jász-Nagykun-Szolnok megyék együttműködése a Tisza-tó fejlesztéséért,
- *Megyei Önkormányzatok Országos Szövetsége*, amely a 19 megyei önkormányzat egyeztető fóruma,
- *Megyei Önkormányzat és a megye (20) városainak együttműködési megállapodása* a 2012. december 1. és 2013. december 31. közötti időszakra, a 2014-2020-as ciklus előkészítésére és a 4 együttkezelendő térség lehatárolására vonatkozóan,
- *Megyei Önkormányzat és a 78 település polgármestere által, kistérségenként aláírt együttműködési megállapodások* a 2013. november 1. és 2014. szeptember 30. közötti tervezési feladatokra vonatkozóan,
- a *Partnerségi Terv* alapján a Megyei Közgyűlés Tervezési és Monitoring Bizottsága kibővített ülése *Megyei Tervezési és Koordinációs Testületként* működik,
- Megyei Önkormányzat által kezdeményezett megyei, *járási, települési szintű munkaértekezletek* és szakmai fórumok (*Megyei Tervezési Szakmai Nap*) a 2014-2020-as Európai Unió fejlesztési időszakra történő felkészülés érdekében.

b) Nemzetközi kapcsolatok

A nemzetközi kapcsolatok koordinálása és megvalósítása nem tartozik a kötelező feladatok közé, megyénk mindig kiemelt figyelmet fordított a nemzetközi együttműködések és kapcsolatok ápolására, elmélyítésére.

A megye széleskörű nemzetközi kapcsolatai fejlesztése és hatékonyabbá tétele érdekében 2011-ben **négyéves nemzetközi stratégia** kidolgozására került sor, melyet a Megyei Közgyűlés az 5/2011.(II.11.) számú határozatával fogadott el.

A stratégia keretet biztosított a korábban kialakított nemzetközi kapcsolatok szervezéséből adódó feladatok ellátására. Hangsúlyt kaptak a megye vonzerejének növelésére és értékeinek széles körű ismertetésére irányuló projektek és a Megyei Önkormányzat közvetítő szerepének erősítése. Új irányként jelent meg a *nemzetközi kapcsolatok keleti irányban történő bővítése* és a *szomszédos országok magyarlakta területeivel való kapcsolat erősítése*.

A dokumentum célul tűzte ki a meglévő külföldi testvérkapcsolatok rendszerességét és mélységét alapul véve az *együttműködések racionalizálását* is. A kiemelt programokra és a több éve *hagyományosan megvalósuló projektekre* is épített, valamint az EU-s pályázatokban való közös szereplés erősítését is tartalmazta. A költségvetési forrásokhoz igazodva a programok fontosságuk szerinti rangsorolás és csoportosítás alapján valósultak meg.

A kiemelt programok köre jelentősen leszűkült, túlsúlyba kerültek a több éve hagyományosan megvalósuló projektek és a nemzetközi kapcsolatok új iránya szerinti programok.

A 2011-ben megvalósult programok közül kiemelhetők a megye hagyományos programként megrendezésre kerülő többnemzetes *sportrendezvényei*, az angol-magyar-francia Challenge és a Festa dell'amicizia (A barátság ünnepe) elnevezésű olasz-magyar sportrendezvény. Kiemelt fontosságúak voltak a *szórványprogram* keretében megvalósult közös programok a székely megyékkel. 2011. szeptemberben jött létre Maros megyével és a Vajdaság Autonóm Tartománnyal a testvérmegyei kapcsolat. A megye emellett szerepet vállalt a honosítási eljárással kapcsolatban is és könyvadománnyal támogatta a vajdasági Bácsgyulafalvát a magyar nyelv ápolása érdekében.

A keleti irányú kapcsolatok erősítését szolgálta a *kínai kapcsolat* erősítése Shanxi megyével, a *hivatalos tárgyalások* között pedig fontos volt a lengyel Bielsko járással való kapcsolat újraélesztése, amire a Bielsko Napok programja kínált lehetőséget.

A *gazdasági együttműködés* fejlesztését célozták a turisztikai kiállításokon, székely és lengyel gazdasági programokon való részvétel. A *nemzetközi hálózatokban* és együttműködésekben történő költséges részvételt (Európai Régiók Gyűlésének közgyűlésén való részvételt és a V4 Fórum) megyénk nem ítélte elég hatékonynak, ezért ilyen programokra nem került sor.

Az együttműködések során a legnagyobb számban, s a legtöbb résztvevő bevonásával az *ifjúsági, oktatási, kulturális és sport programok* valósultak meg. Általánosan elmondható, hogy ezek a területek az együttműködések fontos területét adják és az ide sorolható programok köre igen széles (művészeti programok, egyéb sportrendezvények, néptánc fesztiválon való részvétel, stb.).

A Megyei Önkormányzat alapvető feladatrendszerének változása tette szükségessé a 2011-2014. évre szóló nemzetközi stratégia program **2012-2014. évre** vonatkozó módosítását és az új helyzethez való kiigazítást. A **módosított stratégiát** a Megyei Közgyűlés 21/2012. (II.17.) számú határozatával fogadta el.

A **2012-2014** közötti időszak nemzetközi kapcsolatok terve a módosított nemzetközi stratégiához és az abban megfogalmazott új irányokhoz illeszkedett. A szűkös pénzügyi forrásokat alapul véve a korábbi időszakhoz képest a programok köre jelentősen lecsökkent, és a kiemelten fontosnak tartott programok a lehető legköltséghímélőbb módon valósultak meg. A csökkenő források és a közigazgatási reformból adódó változások ellenére elmondható, hogy minden célkitűzés maradéktalanul teljesült.

A nemzetközi programok fő célkitűzései a *szomszédos országok magyarlakta területeivel való együttműködés ápolása*; a *nemzetközi kapcsolatok bővítése és kiterjesztése keleti irányba*; a *Megyei Önkormányzat közvetítő szerepének erősítése*, a *terület- és vidékfejlesztés* területe, valamint az élő együttműködések magját képező *hagyományosan megvalósuló jelentős programok* (olasz-magyar és Challenge sportrendezvény) voltak.

A határon túli magyarsággal való kapcsolat erősítésének jelentős sikereként értékelhető a Kovászna megyével aláírt együttműködési megállapodás (2012. szeptember), amelynek következtében teljessé vált a székely megyékkel való kapcsolatrendszerünk.

A szórványprogram keretében több jelentős kulturális és gazdasági program valósult meg, elsősorban Kovászna megyével (pl. a Szent György Napok rendezvénye, ahol megyénk rendszeresen bemutatkozott a „Testvérmegyék és városok utcáján” című vásáron /2012-2013-2014/; „Varázsképek, Székelyföld” címmel megrendezett fotókiállítás Szolnokon /2012/; Europe Direct irodákon keresztül megvalósult közös mesekönyv projekt /2012/; egészségügyi szűrőprogram /2013-ban kétezernél több székely lakost szűrését végezték a Hetényi Géza Kórház szakemberei; 2014-es folytatás folyamatban/; Székely vágta /2012-2014/; Nemzetközi Néptáncfesztivál /2012-2013, 2014-es előkészítése folyamatban/; az elszakított nemzetrészek egy-egy városa csatlakozásával megvalósuló Nemzet kenyere /2011-2014/ program, stb.).

Hargita megyével is folyamatos volt a kapcsolattartás, a szakmai munka különböző témákban zajlott (katasztrófavédelmi együttműködés előkészítése, turisztikai és kulturális projektek előkészítése, egyéb programok: pl. Bálványosi Nyári Szabadegyetem és Diáktábor programja Tusnádfürdön 2012-2014; „Nyerges-tető üzenete” című konferencia Csíkszeredán 2013-ban stb.).

A Romániában 2012 nyarán lezajlott helyi választások eredmények a székely megyék közül egyedül Maros megyében került román vezető a megye élére, a közös programok száma azóta csökkent. Ezért is volt fontos számunkra Maros megye meghívása a Szolnoki Utazási Kiállítás és Vásár programjára 2013-ban, a Vajdaság Autonóm Tartomány és Máramaros megye mellett.

Az aláírt együttműködések alapuló kapcsolatokon túl fontos cél volt a többi, szomszédos magyarlakta területekkel való kapcsolattartás is (Kárpátalján, Beregszászon szüretzáró játékonysági bálon 320.000,- Ft hozzájárulást adományozása a II. Rákóczi Ferenc Kárpátaljai Magyar Főiskola felújításához; Kárpátaljai Nyári Szabadegyetem /2012/; Vajdasági első Dunamenti Üzleti Fórum Újvidéken /2012/).

2012-2014 között folytatódott és erősödött a nemzetközi kapcsolatok keleti irányban való kiterjesztése, amit a globális politikai viszonyok is indokoltak. Első kínai testvérmegyénkkel, Shanxival való együttműködés tovább erősödését eredményezte az első megyei delegációnk kiutazása, ami az egészségügyi együttműködés elmélyítését célzó barátsági együttműködés aláírásában nyilvánult meg a kínai fél vizontlátogatása során (2013).

Emellett két új ázsiai testvérmegyével bővült kapcsolatrendszerünk, a kazah Almati (2012. május) és a kínai Henan megyével (2013), ezekkel 23-ra nőtt megyénk testvérrégióinak száma. Ezzel együtt feléledtek a 2009 óta szünetelő japán kapcsolatok is, és ennek eredményeként Yuzából rendszeresen érkeznek megyénkbe paprikatermelők és tanár-diák küldöttségek.

Sikerrel valósult meg több ifjúsági, kulturális rendezvény is (pl. megyei fiatalok részvétele a francia Pas-de-Calais megyei Nyári Egyetemen, Nemzetközi Szabadtéri Festészeti Kiállítás és Termés Fesztivál Tarnów járásban, Nemzetközi Barátság Trófea labdarúgó tornán való részvétel Máramaros megyében, stb.).

A Megyei Önkormányzat közvetítő szerepének erősítését célozta a megyei települések, kamarák és egyéb szereplők folyamatos tájékoztatása testvérmegyékben megrendezett programokon való részvételi lehetőségről, egyéb szakmai programokról, pályázati lehetőségekről, stb. Fontos törekvés volt a megyei szereplőkkel, intézményekkel és civil szervezetekkel való együttműködés és minél rendszeresebb kapcsolat ápolása is. Ennek jegyében valósult meg pl. több Europe Direct program.

A Megyei Önkormányzat új feladatrendszeréhez illeszkedve a nemzetközi kapcsolatok és hivatalos tárgyalások fő iránya a gazdaságfejlesztés, valamint a terület- és vidékfejlesztés területe volt, céljuk a szakmai tapasztalatszerzés, szakmai együttműködések kialakítása, az adott területen nemzetközi konferenciákon, fórumokon való részvétel volt (pl. közös programok az Észak-Alföld Regionális Fejlesztési Ügynökséggel; vásárok, gazdasági célú rendezvények).

A nemzetközi hálózatokban való részvételt megyénk ebben az időszakban sem vette igénybe a korábbi indokok alapján, viszont a Megyei Közgyűlés elnöke a magyar delegáció teljes jogú tagjaként részt vesz Régiók Bizottsága munkájában, s megyénk ellátja az ebből adódó szakmai feladatokat. A Megyei Önkormányzat számára ez nem jelent költséget.

Összességében elmondható, hogy a **megye kapcsolatrendszere tovább bővült és erősödött**. A Székelyfölddel való együttműködés elmélyült és egyre több program valósult meg Kárpátalja és Vajdaság térségével is. A hagyományos kapcsolatok továbbra is stabilak és az élő együttműködések magját jelentik; különösen jók és rendszeresek a kapcsolatok a magyar-magyar együttműködésen kívül az angol Durham, a francia Somme, az olasz Asti megyékkel és a lengyel Tarnów járással. A keleti térséggel kialakult kínai és kazak kapcsolatok erősödése kapcsán a közeljövőben konkrét eredmények várhatók több területen is (pl. egészségügy, gazdaság, kultúra). A megye nemzetközi programjai szervezése során az új feladatoknak megfelelően a területfejlesztés állt a középpontban; a programokban résztvevők létszámát tekintve pedig főleg a kulturális, sport és ifjúsági programok nyújtottak lehetőséget diákok és különböző csoportok számára más kultúrák és nemzetek megismerésére.

A 2011-2014-es nemzetközi programok sikerét mutatja, hogy a négy év során az egyre szűkülő pénzügyi források mellett a megye közel 800 fő részvételével kb.140 programot szervezett vagy menedzselte.

c) Sport

A 2006-2013-as időszakra szóló megyei sportkoncepcióban foglaltak végrehajtásáról szóló beszámolót a Megyei Közgyűlés 84/2012. (IV.20.) számú határozatával fogadta el.

Az új megyei sportkoncepció szakmai követelményei, kialakításának feltételei, illetve a megyei szintű sporttevékenységek finanszírozásának rendszere még kidolgozás alatt áll.

Addig a Megyei Önkormányzat koordinációs tevékenységével segíti

- a diáksport versenyrendszerét és a diáksport tanács működését,
- a megyei sportági szakszövetségek működését és versenyrendszerét,
- a megyei társadalmi sportszervezetek működését, valamint
- a megyei szintű szabadidősport rendezvények megszervezését.

d) Egyéb társadalompolitikai feladatok

A területi tervezési tevékenység társadalmosításán túlmenően kiemelendő:

- A Megyei Közgyűlés a kiemelkedő ifjúságpolitikai tevékenység elismerésére „*Ifjúságbarát Önkormányzat*” megyei kitüntető címet alapított. A cím elnyerésére minden évben a megye települési önkormányzatai nyújthatnak be pályázatot.

2012-ben, 2013-ban és 2014-ben az „*Ifjúságbarát Önkormányzat*” címet megkapta:

- = Jászkisér Város Önkormányzata,
- = Szajol Község Önkormányzata,
- = Szolnok Megyei Jogú Város Önkormányzata,
- = Tiszatenyő Község Önkormányzata,
- = Törökszentmiklós Város Önkormányzata,
- = Jászladány Nagyközség Önkormányzata.

- A Megyei Közgyűlés a példamutató idősügyi tevékenység elismerésére alapította meg az „*Idősbarát Önkormányzat*” megyei kitüntető címet. A cím elnyerésére a Megyei Önkormányzat minden évben pályázatot ír ki a települési önkormányzatok számára.

2012-ben, 2013-ban és 2014-ben az „*Idősbarát Önkormányzat*” címet elnyerte:

- = Törökszentmiklós Város Önkormányzata,
- = Kétpó Község Önkormányzata,
- = Jászkisér Város Önkormányzata,
- = Jászladány Nagyközség Önkormányzata,
- = Karcag Város Önkormányzata,
- = Szajol Község Önkormányzata.

- A Megyei Önkormányzat a *kitüntető díjakkal* ismeri el a megyében a magas szintű szakmai tevékenységeket. A kitüntető díjak adományozásáról a Megyei Közgyűlés minden évben, egyedi felterjesztések alapján dönt.

2012-ben, 2013-ban és 2014-ben az alábbi *kitüntető díjak* kerültek adományozásra:

- = *Jász-Nagykun-Szolnok Megyéért Díj* (12 kitüntetett),
- = *Jász-Nagykun-Szolnok Megyei Egészségügyi Díj* (9 kitüntetett),
- = *Jász-Nagykun-Szolnok Megye Európa Díja* (3 kitüntetett),
- = *Jász-Nagykun-Szolnok Megyei Közművelődési Díj* (9 kitüntetett),
- = *Jász-Nagykun-Szolnok Megyei Gazdasági Díj* (9 kitüntetett),
- = *Jász-Nagykun-Szolnok Megyei Művészeti Díj* (9 kitüntetett),
- = *Jász-Nagykun-Szolnok Megyei Pedagógiai Díj* (21 kitüntetett),
- = *Jász-Nagykun-Szolnok Megyei Önkormányzati és Közigazgatási Díj* (9 kitüntetett),
- = *Jász-Nagykun-Szolnok Megyei Szociális Díj* (9 kitüntetett),
- = *Jász-Nagykun-Szolnok Megyei Testnevelési és Sport Díj* (9 kitüntetett),
- = *Jász-Nagykun-Szolnok Megyei Tudományos Díj* (3 kitüntetett),
- = valamint a 2011-ben alapított *Év Polgármestere Jász-Nagykun-Szolnok Megyében Díj* (6 kitüntetett).

- A Megyei Önkormányzat támogatja a cigányság integrációját szolgáló elképzeléseket és segíti a Megyei Roma Nemzetiségi Önkormányzat működését.

A Partnerek vagyunk! pályázat keretében a Megyei Önkormányzat kiemelt partnere a Megyei Roma Nemzetiségi Önkormányzat, akivel közös szervezésben valósul meg a megye három településén roma nemzetiségi fórum 2014 őszéig.

A 2014-2020-as Európai Unió fejlesztési időszakra készült Megyei Területi Integrált Program első változatában kerültek megfogalmazásra a roma integrációt elősegítő programok támogatását szolgáló települési projektjavaslatok.